

Dienos Klausimai

Spalių 4-tą užsienį pasiekė žinia, kad komunistinės Bulgarijos sostinėje Sofijoje raudonųjų teismas pasmerkė katalikų vyskupą Evgheni Bosilkov ir tris kunigus, būtent, Josephat Shiskov, Kamen Jonkov ir Pavel Djirov mirties bausme. Juos apkaltino "šnipinėjus" Vatikano, Prancūzijos ir kitų vakarinių valstybių naudai, sąmokslininkavimu prieš komunistų režimą siekiant jį nuversti. Kiti 20 kunigų nubausti kalėjimu nuo 12 iki 20 metų. Tarp nubaustų kalėjimu yra buvęs katalikų seminarijos direktorius kun. dr. Peter Sariski ir kun. Miroslav Barzev. Kaip jau paprastai, komunistai tortūromis privertė prisipažinti prie primetamų kaltinimų. Raudonieji taipgi suėmė Sofijos ir Plovdiv'o vyskupą Ivan Romanov, kurs dar bus teisiamas. Tokiais katalikų vadų persekiojimais raudonieji siekia sunaikinti katalikystę Bulgarijai ir pašalinti vakariečių diplomatinę misiją dar užsilikusias Bulgarijoje.

Spalių 1-ą Japonijoje įvyko parlamento rinkimai. Laimėjo liberalų partija, kuriai vadovauja amerikiečiams palankus premjeras Shigeru Yoshida. Iš 466 vietų liberalai laimėjo 240. Komunistai buvo išstatę 107 kandidatus, bet nei vieno nepravedė. 1949 metų rinkimuose jie buvo pravedę 35-kis. Dabar tik senatė, kurs yra mažos reikšmės, komunistai turi du atstovus. Japonai komunistams atsuko užpakalį dėl Kremliaus politikos. Sovietai slepia šimtus tūkstančių japoniečių kareivių patekusių nelaisvėn. Jų likimas nežinomas. Dalį tokių nelaisvių Sovietai sukommunistino, bet daugumą greičiausia išžudė. Sovietai taipgi priešinosi taikos sutarčiai, kuri sugražino Japonijai nepriklausomybę. Sovietai deda didžiausias pastangas pajungti šalį savo dominacijai. Bendrai, šie Japonijos parlamento rinkimai laikomi dideliu vakariečių, o ypatingai amerikiečių, lamėjimu.

Spalių 1-ą Čekų saloje amerikiečiai kareiviai, malšindami kiniečių nelaisvių riaušes, 56 kiniečius nukovė, virš šimto sužeidė. Raudonieji riaušes sukėlė raudonųjų režimo Kinijoje trijų metų sukakties proga, taipgi turėdami tikslą po riaušių priedanga išsiveržti iš stovyklos ir prisijungti prie raudonųjų partizanų. Riaušėse dalyvavo apie 6,000 nelaisvių. Yra ir amerikiečių kareivių sužeistų.

Federalio Investigacijos Biuro agentai areštavo buvusį Amerikos komunistų partijos pirmininką Earl Browder ir jo žmoną. Autoritetai traukia juodu atsakomybėn už melavimą imant naturalizacijos popierus. Tai įvyko 1949 metais. Jiedu abu liudijo, kad Browderienė niekuomet nėra buvusi komunistų partijos nare. Browderiams gresia sunki kalėjimo ir piniginės bausmės.

U.S. teisingumo departamentas paskelbė planą išdeportuoti apie 100 nepageidaujamų naturalizuotų piliečių. Kaikurie turėdami kriminalinius rekordus įgijo pilietystę, Tarp tokių minimas pagarsėjęs gembleris Frank Costello tapęs piliečiu 1925 metais. Kiti yra pagarsėję organizuoto kriminalo lyderiai. Kaikurie yra susikrovę didelių turtais.

NŪDIENĖ PADĖTIS KLAIPĖDOJE

"Klaipėdiečiai, tėvynė jūsų laukia. Grįžkite į gimtąjį kraštą". Šiais lietuviškais sakiniais pradeda augščiau paduota antrašte rugpiūčio 16 d. "Frankfurter Allgemeine" straipsnis apie Klaipėdą.

Laikraštis rašo, kad šis šūkis įrašytas brošiūroje lietuvių kalba, kuri Vokietijoje paplito 1948-49 m. ir kuria buvo vadedama suvilijota nemaža lietuviškai kalbančių tremtinių, ypač vidurinėje Vokietijoje.

Daugumas sugrįžusiųjų buvo ūkininkai ar šiaip kaimo žmonės. Nebuvo ir kalbos, kad jie gautų savo žemę ar seniau turėtąsias įmones. Jeigu namai nebuvo sugriauti, tai juose jau seniai sėdėjo atvykėliai iš rytų. Kas pirmindavo pažadus ar bandė remtis teise, tam buvo tuojau paaiškinta, kad tokiems žmonėms tinkamiausia šalis būsianti Sibiras. Tik keliems sugrįžėjusiems pavyko vėl pasiekti vakarus.

Rusiška Atmosfera

Sovietų aiškinimu, Klaipėdos kraštas "gražinta" Lietuvai. Jis iš tikrųjų sudaro Lietuvos sovietinės respublikos dalį. Bet Klaipėda šiandien daugiau rusiška, kaip šiauliai ar Kaunas, nors tie du miestai ilgai išbuvo rusų imperijoje. Mieste rusų daugiau, kaip lietuvių. Svarbės tarnybos jų rankose, o įstai-

gose ir įmonėse viešpatauja rusų kalba. Šiandien ten gyvenančius žmones galima būtų sukelti su bet kurio Sovietų Sąjungos miesto gyventojais ir europietis jokia skirtumo nepajustų.

Vokiečiai

Vokiečių Klaipėdoje beliko gal du šimtai. Daugelis jų pasisakė lietuvišiais ir visur vartoja lietuvių kalbą. Vokiečių kalba neuždrausta, bet jos gatvėse visai nebesigirdi. Jie yra blogiau apsilvėję, nes jiems nekaip einasi, jei nėra kokie specialistai, mechanikai ar šaltkalviai, turį gerai apmokamą darbą laivų statyboje. Pirmaisiais metais nemaža vokiečių dirbo gatvių šlavikais, o dabar dalis dirba žvejų artelėse.

Darbininkų Miestas

Pramonės įmonės, išsimečiusios miesto pakraščiuose, išliko daugumoje nesugriautos. Dabar veikia celiuliozės fabrikas su tūkstančių darbininkų, dirbančių kartais trimis pamainomis, laivų statyba, mineralinių trašų fabrikas, lentpiuvės, malūnai ir kt. Tokiu būdu Klaipėda tapo daugiausia darbininkų miestu.

Kainos, palyginus su uždarbiais, yra augštos, ir kiekvienas stengiasi prie jų kaip nors papildomai pelnyti, kartais versdamasis senų daiktų prekyba turguje.

Jame visko galima gauti ir netai klaipėdiečiai ten gali pasimatyti su seniau jiems priklausiusiais daiktais. Savaitinis Klaipėdos turgus, seniau įžymybė, dabar tuščias. Užtat senamiestyje yra vieta turgui, kur privažiuoja apie šimtą vežimų su maisto produktais. Bet jis yra pilkas, monotoniškas ir panašus į senuosius rusiškų miestų turgus.

Buvo kalbama, kad Klaipėda taps dideliu karo uostu, bet iš to nieko neišėjo. Užtat viskas daroma, kad iš jūros kiek galima daugiau ištrauktų žuvų, o uostą padarius dideliu žvejų uostu. Ir čia veikia planas, kurio 1950 m. norma buvo 15,000 tonų žuvies ir 5 milijonai žuvų konservų dėžučių.

Du trečdaliai miesto sugriauti, ypač centre, apie rotušę ir biržą. Vieton Biržos tilto pastatytas tvirtas medinis tiltas. Griuvėsiai į šiaurę esančios miesto dalies pašalinti ir padaryta kažkas panašaus į parką su aikšte, propagandos centras, kur renkasi milijonų gegužės 1 d., spalio revoliucijos ir kitomis progomis.

Visus slegia nežinia. Nežinia, ką rytdiena duos. Šimtai vokiečių iš Klaipėdos ir krašto išvežti į Sibirą. Uralą ir kitas Sovietų Sąjungos dalis. PLBVKVI

PASITARIMAI SU

VLIK'O ATSTOVAIS

VLIK'o Vykdomosios Tarybos nariui, Užsienio Tarnybos Valdytoju, dr. P. Karveliui, pagedaujant, rugsėjo 10 d. Kolne įvyko jo ir P. L. B. Vokietijos Krašto Valdybos pirmininko, Pr. Zundės pasitarimas dėl ateities darbų suderinimo.

Pasitarime dėl visos eilės klausimų pasiekta vieningos nuomonės ir susitarta spalio mėnesio gale sukviesti praplėsta kelių VLIK'o ir Vokietijos Krašto Valdybos atstovų pasitarimą, kuriame būtų nustatytos garės santykiams su vokiečiais ir kitomis tautybėmis bei aptarti kiti abiem lietuviškoms institucijoms rūpimi klausimai.

Pasitarime buvo konstatuotas abiejų šalių pageidavimas įsteigti bendrą informacijos skyrių, kad jis tinkamiau galėtų patarnauti lietuvių bendruomenėi ir aplamai lietuvių reikalui.

Kadangi abi Vokietijoje esančios lietuviškos įstaigos—VLIK ir Krašto Valdyba—savo buveines turi geografiniai nepatogiose vietose, tai sutariama, kad abiem institucijoms bus ieškoma nauja buveinė arti Vokietijos politinio centro—Bonnos.

Ta prasme buvo tartasi ir su VT pirmininku, prof. K. Žalcausku, jam lankant Krašto Valdybą Hannoverijoje. PLBVKVI

FEDERACIJOS

VALDYBOS SUDĖTIS

DETROIT, Mich., rugsėjo 30. —Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimo išrinkta vadovybė taip atrodo: dvasios vadas—prel. Jonas Balkūnas; pirmininkas—Stasys Pieža; vykdamosios vice-pirmininkas—Leonardas Šumitinis, vicepirmininkas—kun. Ignas Albavicius; sekretorius ir organizatorius—prof. B. Vitkus; išdininkas—prel. Pranas Juras; valdybos nariai: prof. A. Damušis, kun. dr. A. Juška ir Dona Kaminskienė.

Jaunimo organizavimo direktoriumi paskirtas kun. Petras Činikas, MIC; atstovu į Amerikos Lietuvių Tarybą—prof. B. Vitkus.

ŠI KARTĄ KETURI NAUJI NARIAI

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

101 kp. Chicago, Ill.—Kripas, Emilija	Lipčenė
101 " Chicago, Illinois—Urbonas, Stasė	"
163 " Chicago, Ill.—Stakys, Stanislovas V.	Kleiva
89 " Hartford, Conn.—Giedraitis Aldona (Juv.)	Giedraitis

BALF'AS IR LIETUVIŲ VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS GIMNAZIJA

Lietuvių Vasario 16-sios Gimnazija nuosirdžiausiai dėkoja visiems savo rėmėjams, o ypatingai—gausiems Rėmėjų Būreliams, kurių įsisteigė jau 123! Per 2400 tautiečių užjūriuose išjungė ir nuolatinę Gimnazijos talką. Gimnazijoje ir parengiamoje klasėje, kurioje ruošiamas prieauglis ir gimnazijos pirmąją klasę, šiandien mokosi 150 berniukų ir mergaičių. Šiomis dienomis atvyksta dar keletas naujų. Netrukus jau visi moksleiviai, gimnazijos ir parengiamosios klasės mokiniai, turės savo globėjus.

Rėmėjų Būreliai siūnčia gimnazijai pinigų įvairiais keliais. Vieni iš jų kelių gimnazijai patogesni, kiti mažiau patogūs, tačiau visada taikomos prie vietos sąlygų ir aukotojų pageidavimų. Balf'as šiais metais pradėjęs ypatingą susidomėjimą gimnazija. Čia šiais metais net keturis kartus atsilankęs Balf'o pirmininkas kan. dr. J. B. Končius, susipažino iš arti su gimnazijos vadovybe, mokytojais, moksleiviais ir gyvenimo bei darbo sąlygomis, taip pat jo pastangomis ir patarkymais Gimnazija gavo iš Balf'o didelį kiekį įvairių maisto produktų, drabužių ir kitų daiktų. Kan. dr. J. B. Končius pareiškė, kad Balf'as įvertina Lietuvos Vasario 16-sios Gimnazijos reikšmę ir svarbą lietuvių Tautai, o todėl ir ateiityje pasiryžęs visokentopai ją remti. Kad toji Balf'o parama būtų dar

sekmingesnė, Balf'o pirmininkas kan. dr. J. B. Končius išreiškė mintį, kad L. V. 16 Gimnazijos ir Balf'o bendradarbiavimas ateityje būtų dar artimesnis patošis gimnazijos naudai.

Bendradarbiavimui sustiprinti L. V. 16 Gimnazija pirmuoju savo žingsniu kreipiasi į visus Gimnazijos Būrelius, kviedama surinktuosius Gimnazijai pinigų siūsti L. V. 16 Gimnazijai per Balf'o centrą, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Balf'o pirmininkas kan. dr. J. B. Končius užtikrina, kad ateityje pinigų persiuntimas gimnazijai bus pagreitintas, nelaukiant, kol susidės jų didesnės sumos, ir gimnazija, kaip ir dabar, galės nedelsdama pakviatuoti pinigų gavimą siuntėjams.

Kviedama Rėmėjų Būrelius ir kitus rėmėjus siūsti pinigų per Balf'o gimnazija nenori pažeisti atskirų Rėmėjų Būrelių parodytos iniciatyvos nei sudaryti tuo kam nors apsunkinimų ar nepatogumų, o todėl nepaneigs ir kitų kelių pinigams siūsti. Gimnazijos vadovybė tik nori atsiekti artimesnio bendradarbiavimo su JAV lietuvių organizacijomis, pirmiausia su Balf'u, nes yra išitikinusi, kad tik sujungtomis jėgomis dirbant galima pasiekti geresnių darbo vaisių.

Tad vieningomis jėgomis į darbą lietuviybei išlaikyti!

Liet. Vasario 16 Gimnazija

BALF'O VAJUS NEW YORK'E

Spalių 1 d. Didžiojo New Yorko Balf' Vajaus 1952 m. Komitetas oficialiai pradėjo vajuos darbą.

Susirinkime dalyvavo virš 40 New Yorko ir apylinkės organizacijų atstovų: visų srovių, visų pažvalgų, senieji ateiviai, naujakuriai, čia gimę, Lietuvoj gimę, Prūsų Lietuvoj, Vilniaus krašte ir kitose pasaulio dalyse ir valstybėse. Tokio vieningumo reta kur bematysi. Ot, kas jungia visus lietuvius, kur visi randa bendrą kalbą, bendrus interesus—šalpos darbe dirbdami po Balf' vėliava.

Šia proga, Algirdas Brazis padėkojo jį išrinkusiems Balf' Vajaus komiteto pareigoms eiti: juse jis jaučiasis laimingas, nes gali ir nelaimė patekusiems lietuviams daugiau pagelbėti, ne vien aukomis, bet ir darbu.

Vėliau Algirdas Brazis kvietė įvairių komisijų pirminikus išduoti jų nuveiktųjų darbų raportus ir planus ateičiai.

Susirinkimas nutarė šiemet ypatingai atžymėt daugiausia aukų surinkusį.

I įvairias komisija šiam susirinkime papildomai įėjo dar šie veikėjai: Vaclovas Alksninis, Jonas Valaitis, Helen Kulber-Kulbėkienė, Elžbieta Kašėtienė, Ona Stark, Marija Graužinytė, Marijona Krašauskienė, dr. Bronislovas Radzivanas, Izabelė Radzevičiūtė, kun. Jonas Pakalniškis, Ant. Visminas, Ona Tercijonienė, Vladas Kulpavičius, St. Vaškys, Česlova Sakalauskaitė, Bronius Garunkštis, Irena Mi-

kulskytė, Kęstutis Kudžma, Z. Raulinaitis, A. Bendorius, B. Darlys, A. Stašinskienė, Vyt. Stašinskas, Petras Montvilė, Petras Minkūnas, Povilas Labanauskas, Aleksandras Vasiliauskas.

Komitetas tikisi šiemet sukelt bent \$10,000 šalpos reikalams. Jei tokiu užsidegimu dirbs iki Vajaus pabaigos, neabejojama, šis tikslas bus pasiektas.

Komisijos savo posėdžiuose dar svarstė specifinius darbus. Iteikt auka, gaut aukų lapą, dėžutę, įsigyti laimėjimams knygeleli, koncertui bilietus, knygeleli duot skelbimą, pagelbėti rinkliavai, propagandai—prašom kreiptis į Vajaus Komitetą, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel EV-ergreen 7-1422.

N. J. VALSTYBĖS LIETUVIŲ ŽINIAI

New Jersey Valstybės Laikinis Organizacinis Lietuvių Bendruomenės Komitetas šių metų spalio 26-tą dieną šaukia visuotinį New Jersey valstybės lietuvių suvažiavimą.

Suvažiavimas prasidės pamaldomis 10:30 val. ryto šv. Trejybės bažnyčioje, 207 Adams St., Newark. 3-čią valandą po pietų lietuvių šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark, suvažiavimo atidarymas.

Suvažiavime dalyvaus Amerikos Lietuvių Bendruomenės centro vadovybės nariai ir supažindins dalyvius su bendruomenės reikalais.

Suvažiavimo reikalai labai svarbūs. Visos organizacijos kviečiamos atsūsti savo atstovus, o kuriuos nespės atstovų išrinkti, tai kviečiame atvykti organizacijų valdybų narius ir veikėjus. Visą lietuviškąją visuomenę ir visus žmones kviečiame kuo skaitlingiausia į suvažiavimą atsilankyti.

New Jersey Valstybės Lietuvių Bendruomenės Laikinis Organizacinis Komitetas

PAGARBA MIRUSIEMS IR SENIEMS LRKSA NARIAMS

PAZYMĖTINI VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO NUTARIMAI

LRKSA Vykdomosios Tarybos pusmetinis susirinkimas, įvykęs rugsėjo 15-17 d., 1952, padarė svarbių sprendimų, kuriuos pravartu atžymėti.

Pirmiausia imkim sprendimus, kurie liečia mirusius ir senus narius.

Paskutiniaisiais mėnesiais mirties angelas amžinybėn pakvietė šiuos ilgamečius ir nusipelnčius organizacijos veikėjus: Povilą Bajorą-Baiers, 87 kuopos sekretorių, Pittsburgh, Pa.; Praną Bacevičių, 56 kuopos sekretorių, Breslau (Wilkes-Barre), Pa.; Kazį Kvederavičių, 234 kp. sekretorių, Nanticoke, Pa. V. Taryba priėmė rezoliuciją, kuri pasiūsta mirusių šeimoms ir įtraukta protokolą, įvertinant jų ilgametę, ištikimą ir vaisingą darbuotę kitų ir Susivienijimo naudai, taipgi pareiškiant jų šeimoms giliausią užuojautą.

MAGDALENOS KRAKAUSKAITĖS ATMINTIS

V. Tarybos susirinkime sekretorius V. T. Kvetkas raportavo apie Susivienijimo narę Magdalena Krakauskaitę Centro ofise esamas rekordas parodo, kad M. Krakauskaitė gimė 1857 metais, tuo būdu, jei dar būtų gyva, turėtų virš 95 metus amžiaus. Į LRKSA įsirašė 1901 metais 44 metų amžiuje. Prieš antrąjį pasaulinį karą išvyko Lietuvon ir jokių žinių apie ją nėra. Jos sertifikatas yra pilnai pribrendęs ir remiantis pereinoto seimo nutarimu ir valstybės įstatymu apdraudus suma išmokėtina pačiai narei. Bet šiuo atveju toks išmokėjimas negalimas, nes susisiekinimas su Lietuva neįmanomas. Turint omeny jos gimimdatą, galima daleisti, kad ji yra mirusi. Tadgi V. Taryba nusprendė pomirtinę išmokėti jos paskirtai pašalpgav. Anna Zolėnas. Šis yra pirmas įvykis Susivienijimo istorijoje, kad išmokėta pomirtinė už narę sulaukusią 95 metų amžiaus.

SENŲ NARIŲ PAGARBAI

Prisilaikant 56-jo seimo pageidavimu surasti būdus pagerbti senus narius, sulaukusius 85 metų ir daugiau. V. Taryba jau per keturis paskutinius metus vietoj emblemy, sertifikatu ar kitokių pagarbos ženklų, tokiems seniems nariams skiria materialinę pagalbą. Šį kartą, sekretorius V. T. Kvetkui rekomenduojant, V. Taryba nutarė paskirti iš Labdarybės Fondo po 10 dolerių šiems nariams: Tamui P. Križanauskui (buvusiam Susivienijimo sekretoriui), 4 kp. nariui, Shenandoah, Pa.; Kaziumi Buividui, 5 kp. Forest City, Pa.; Juozapatui Briedžiui, 10 kp., Philadelphia, Pa.; Antanui Sakevičiui ir Kaziumi Tauterui, 13 kp., Baltimore, Md.; Marceli Remeikienei, 17 kp., Wilkes-Barre, Pa.; Antanui Siliui, 24 kp., Minersville, Pa.; Feliksui Ambrulevičiui ir Karoliui Bružinskui, 38 kp., Homestead, Pa.; Vikitei Ajauskienei, 47 kp., Mt. Carmel, Pa.; Mordai Navickienei, 78 kp., DuBois Pa.; Pauliui Mikalauskui, 95 kp., S. Boston, Mass.; Anelai Markiūtei, 134 kp., Brooklyn, N. Y.; Onai Ragaišienei, 146 kp., Spring Valley, Ill.; Agotai Brashkill, 196 kp., Seltzer City, Pa.; Salomenai Rynkewich, 222 kp., Upper Darby, Pa.; Magdei Zaleskevičienei, 222 kp., Northampton, Mass.

Visi aukščiausi suminėti nariai yra sulaukę 85 metų ir daugiau. Jie yra nusipelnę pagarbos ir paramos.

LIETUVOS KVISLINGO BALSAS KOMUNISTŲ PARTIJOS SEIME MASKVOJE

Pasirodo, Komunistų Partijos kongrese Maskvoje dalyvauja ir lietuvių tautos išdavikai.

Spalių 6-tą ten pasigirdo vieno iš žymesnių Lietuvos kvislingų, būtent, Sniečkaus balsas. Jis yra Lietuvos komunistų partijos generalinis sekretorius. Norėdamas įtikinti Kremliaus bosams, jis irgi atakavo amerikiečių "imperiją", o ypatingai gen. Eisenhower, kam jis Ameriko Legijono konvencijoje kalbėjo apie Pabalėio tautų išlavimą. Sniečkus ten užtikrinėjo, kad Lietuvos žmonės nenusiūgriš nuo "pasirinkto" kelio ir kad "imperialistų Eisenhower'io lojimas" apie Lietuvos pavergimą nuelveltui.

Deje, Sniečkus ir kiti kvislingai labai gerai žino, kokį kelią lietuvių tauta turi pasirinkti. Tik raudonųjų mas kelių pagelba ant jos sprando gali laikytis kvislingai ir įgamos.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KREMLIUS PAŠALINO JUNGTTINIŲ VALSTYBIŲ AMBASADORIŲ

Spalių 3-čią U.S. valstybės departamentas paskelbė, kad Kremlius pareikalavęs atšaukti ambasadorių George F. Kennan. Mat, rugsėjo 19-tą, Berlyne, pakeliu į Londoną, kur įvyko U.S. diplomatų konferencija, ambasadorius Kennan turėjo su spaudos atstovais pasikalbėjimą, kurio metu jis tarp ko kito pareiškė, kad amerikiečių padėtis Maskvoje yra panaši padėčiai, kuri susidarė Berlyne po Perliu uosto atakos, naciams paskelbus karą Amerikai.

Pirmiausia ambasadorių Kennan užatakavo sovietų oficialias Pravda apkalbinamas jį, kad po diplomato priėmimo apšmeižęs ir išniekęs sovietus. Neilgai prisėjo laukti ir pačios vyriausybės akcijos. Užsienio reikalų komisaras Andrei Višinski pasikvietė ambasados patarėją John M. DeSweeney, kurs laikinai eina ambasadoriaus pareigas, ir įteikė jam notą, reikalaujant Kennan atšaukimo.

Kennan pareiškimai padaryti Berlyne yra visiškai teisingi ir pagrįsti. Tą žino visi užsienio diplomatai gyvenantys Maskvoje ar kituose Sovietų Rusijos centruose.

Suprantama, Kremlius turėjo kitas priežastis pašalinti ambasadorių Kennan. Jį Kremlius pažįsta kaip vieną iš patarėjų laikyti griežtos politikos su Sovietais. Kennan pats kalba rusiškai ir gerai pažįsta Sovietų gyvenimą ir Kremliaus siekimus. Jis dar 1945 metais, vykstant karui, patarė nutraukti amerikiečių pagelbą Sovietų Rusijai. Kremlius iš pat pradžių šaltai priėmė Kennan paskyrimą ir matomai tik laukė progos atsikratyti. Užsienio diplomatai mano, kad šis atsikratymas padarytas tyčiomis prieš pat komunistų partijos kongresą, kuris prasidėjo Maskvoje spalio 5-tą, kad komunistų vadai galėtų dar daugiau sustiprinti neapykantos vąją prieš Jungtines Amerikos Valstybes.

U.S. valstybės sekretorius, pasitaręs su prezidentu Truman ir kitais aukštais pareigūnais, paskelbė, kad laikinai ambasadoriaus vieta Maskvoje pasiliks tuščia. Tokia padėtis greičiausiai prasitęs iki nauja administracija užims vietą Washingtone. Diplomatiniai santykiai pasiliks kaip yra, ir naujai atsiųstas Sovietų Rusijos ambasadorius Zarubin su savo stabu galės laisvai eiti savo pareigas ir skelbti "tankingas" Kremliaus intencijas.

Paprastai, U.S. vyriausybė nesiskubina, vienok anksčiau ar vėliau ožys prieš liepto galą. Sovietų satelitinėms šalims jau taikomos tos pačios restrikcijos, kokias jos praktikuoja prieš U.S. diplomatus, prieš eilę ir Rusiją.

Tas juokiasi, kurs juokiasi paskutinis. U.S. teikė sovietams pagelbą ir išgelbėjo iš pražūties. Maskva ir komunistai atsimoka neapykanta. Mat, turi už ką pykti. Jei ne U.S., Sovietai jau būtų uždominavę Europą ir Aziją.

DAUGIAU PRIVAČIOS INICIATYVOS

Rašo LEOPOLDAS DYMSA

Per greit amerikonejame,—sako vieni.

Per lėtai,—sako kiti.

Teisybės elementu yra abiejuose pasakymuose. Pamėgdžiodami blogus papročius, atnešime tautai žalą, išmokdami gerų savybių, būsime jai naudingi.

Vienas daugelio gerų šio krašto gyventojų bruožų yra jų mokėjimas nelaukti viso ko iš viršaus, mokėjimas imti iniciatyvos ir savo rankas ir siekti užbrėžto tikslo be vyriausybės pagelbos ar raginimo. Ypatinai pažymėtinas yra privatus duosnumas. Amerikos Raudonasis Kryžius, įvairios klinikos, draugijos kovai su tuberkulioze, polio ar

vėžiu, yra galimi dėl to, kad privatus žmonės aukoja milijonus dolerių ir kad įvairiose srityse pasižymėję asmenys nesigailtiems tikslams savo žinių ir sąvokių dėka. Tuo būdu milijonams nelaimingųjų nešama pagelba, lengvinamas jų sunkus likimas.

Atrodo, kad ir mes nenusidėsimė lietuvių tautai, jeigu šia prasme "suamerikonėsime", pasidarysime dar duosnesni ir dar daugiau padėsime Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui (BALF'ui), tai garbingai mūsų organizacijai, kuri nepažindama srovinių ginčų, su kukliu technišku personalu, atlieka sunkų labdaros darbą, norėdama nors truputį šilumos ir šviesos suteikti šaltame ir tamsiame likime atsidūrusiems mūsų broliams ir seserims Europoje.

Pagrindiniai pakeisti lietuvių tremtinių buities šandien mes negalime, nes negalime paveikti jų jėgų, kurios žymiai pasaulio daliai atnešė vergiją ir kančias. Būt darykime, ką įstengiame, aukokime BALF'ui nors mažą mūsų uždario dalį, ir eikime jam į talką, kada jis mus šaukia, vykdydamas metinį vąją.

VYSK. VALANČIUS—KATALIKŲ BAŽNYČIOS IR LIETUVIŲ TAUTOS PAŽIBA

PRELATO PR. M. JURO pamokslas sakytas ALRKF 32-me Kongrese Detroit, Mich., 1952 m. rugsėjo mėn. 28 dieną pontifikalinėse mišiose minint vyskupo M. Valančiaus 150 metų gimimo sukaktį.

(Pabaiga)

Vyskupas Valančius gyveno laikais, kada despotiškoji Rusija buvo užsimojusi lietuvius supraslavinti. Jau tada rusai varžė ir persekiojo Bažnyčią visai panašiai, kaip kad šiandien daro komunistai, tik anuomet nebuvo taip gudriai ir šėtoniškai susiorganizavę. Katalikų Bažnyčia globojo ir gynė lietuvių tautą. Lietuvių kovos vadai buvo dvasiškiai, todėl rusų valdžia juos pirmiausia ir puolė. Vyskupas ir kunigus apstatė policija, neleido jiems laisvai skelbti Dievo žodžio, teikti Sakramentų, tarp savęs palaikyti ryšių. Anose sunkiausiose kovos valandose Dievas davė lietuvių tautai Didvyri—Vyskupą Motiejų, kuris iškėlęs katalikybės ir lietuviybės vėliavą vadovavo kunigijai ir globojo liaudį. Visas to Didžiojo Vyskupo gyvenimas nužymėtas garbingais krikščioniškojo patriotizmo darbais.

Būdamas Varnių kunigų seminarijos rektorium, jis savo auklėtiniams stengėsi įkvėpti lietuvių kalbos meilę. Pats kilęs iš lietuviškos liaudies, visą laiką rūpinosi josios dvasine ir medžiagine gerove. Liaudžiai šviesiti jis buvo užsimojęs leisti lietuvišką laikraštį, vardu "Pakelvingas". Jis siekė trejopo tikslo: 1) visuomenę sureliginti bei sudorinti, 2) kelti jos medžiaginę gerovę ir 3) stiprinti tautinę samonę.

Jam rūpėjo lietuvių apšvieti. Jis pats sakė puikius ir turinčius pamokslus, ragino kunigus ir pasauliečius siekti mokslo, krikščioniškos dekanatė steigė kunigams knygynus. Įsakė klebonams steigti savo parapijose mokyklas ir kasmet "vyskupui pranešinėti apie jų veikimą, materialinę padėtį bei mokinių skaičių. Ir suaugusius ragino mokyti skaityti ir rašyti. Drajiai galima pasakyti, kad vyskupas Valančius išmokė žemaičius skaityti ir melstis iš maldaknygių. Jis pirmasis ryžosi parašyti ir išleisti mokslinį veikalą lietuvių kalba—"Žemaičių Vyskupystė".

Vyskupas Valančius rodė žmoniems geresnį gyvenimą ne vien tik danguje, bet ir čia—žemėje. Kaip didis pedagogas, švietėjas ir rašytojas lietuviškai knygai aukėjo daug darbo ir lėšų. Parašė lietuvišką knygą, pats turėjo ją ir išleisti. Sekmingai platindamas liaudyje lietuviškas knygas, jis apsaugojo ją nuo sulenkėjimo.

Apie save jis telkė ir lietuvių rašytojus bei literatus. Ne be pagrindo lietuvius patriotas, mokslininkas. Ugenskis vyskupas Valančius vadina lietuviybės mylėtoju ir atgaivintoju. Valančius pažadino visą šalį iš apsnūdimo. Įvedė bažnytinį giedojimą. Žemaičių vyskupijoje jo įvestoji Blaivybės Draugija, visoje Lietuvoje išaugo į gražų medį su džiuginančiais vaisiais.

Tikrai, vyskupas Valančius yra Katalikų Bažnyčios ir Lietuvių tautos pažiba. Kristaus vynuogynė jis parodė nepaprastą uolumą, kovoje nepalaužiamą drąsą ir ištvermę, varžymai, grasinimai jį tik skatino daugiau dirbti ir narsiaiau kovoti prieš tikėjimo ir tautos priešus. Jo nuopelnai bažnytinėje, visuomeninėje, literatūrinėje ir tautinėje dirvoje milžiniški. Sekdamas Kristų, jis visur ėjo gera darydamas.

ŽMONES IR ŽVĖRYS DIEVŲ MIŠKE

Kaceto Pergvenimai Kun. St. Ylos

Knyga 560 puslapių, paveiksluota, kaina \$5.00. Užsisakyti (iš anksto atsiunčiant pinigų) šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Ir mirdamas galėjo pasakyti: "Norėčiau po mirties dar būti jums naudingas..." Taip, jis buvo ir yra jums naudingas.

Ir šiais laikais mums gresia tie patys pavojai: nukatalikėjimas ir nutautėjimas. Mūsų priešai moderniškaai apsiginklavę, drausmingi, vieningi ir nepaprastai agresyviūs. "Dievas nėra nesutarties Dievas, bet ramybės" (1 Kor. 14, 33)—rašo šv. Povilas.

IŠ PARTIZANŲ PRIGLAUSTO VOKIEČIO PASAKOJIMŲ

Kaip vokiečių kariuomenės narys G. pateko 1945 metais ir nelaisvėi ir buvo laikomas belaisviu stovykloje prie Leningrado. Iš šios stovyklos jis 1945 metų liepos mėnesį pabėgo. Keliauo slapstydamasis per Estiją ir Latvija. 1946 m. rugpjūčio mėnesį jis pasiekė Žagarės apylinkes, kur elgetavo ir ieškojo darbo.

Čia jis susipažino su vienu ukrainu, su kurio žmona galėjo susikalbėti vokiškai. Ši šeima jį slėpė ir pagaliau nutarė, kad jam geriau bus prisijungus prie partizanų.

Visa partizanų veikla buvusi griežtai kariškai organizuota. Jų būrys gaudavęs įsakymus iš augštesnės vadovybės, kurios štabas buvęs pačiame Šiaulių mieste. Laipsniai buvę žymimi žalia juostele ant rankovės. Jis matęs 1, 2 ir 3 juosteles.—3 tai pats augščiausias laipsnis būrio sudėtyje. Tie laipsniai buvo kariniai ir pasižymėjimo ženklas. Kas išbuvo miške 4 metus, būtinai gauna vieną juostelę. Kai kurie dėvėjo lietuviškas kepurės su Vytim raudoname fone, sagos irgi su Vytim. Kiti pasitenkindavo tik lietuviškomis spalvomis ant rankovės ar su Vyties kryžium ant kepurės. Tarpusavyje vartodavo tik vardus ar slapyvardes.

Kartu su partizanais šioje grupėje buvo dar 3 merginos, gimnazistės iš Rygos, latvės, bet kalbėjusios lietuviškai. Jos buvo ginkluotas tik revolveriais. Jos vokiečių laikais neva turėjusios kažkokią tarnybą ir buvo NKVD ieškomos, todėl pabėgusios į mišką. Grupė priklausė taip pat vienas medicinos daktaras, kuris prieš pabėgimą į mišką gyvenęs netolimoje apylinkėje. Jis turėjęs medikamentų, švirkštų, "Salbe" ir tt., bet visko nedideliais kiekiais. Tvarstomąją medžiagą gaudavo iš miesto. Be to, buvęs vienas vyresnio amžiaus lietuvis mokytojas, kuris klausydavęs partizanų turimą radio, ypač anglų stotį BBC London. Gautas žinias jis vertė ir lietuvių kalba, kurias gimnazistės perrašydavo rašomąja mašinėle. Mašinėlių būrys turėjęs dvi. Tokių žinių biuletenius partizanai paskleisdavo tarp ūkininkų.

Partizanai gaudavo ir tikrą spaustuvę spausdintą laikraštį "Miškinio Žodis". Kur jis buvo spausdinamas, pasakotojui nežinoma. Kiti partizanai buvę labai įvairaus kilimo: gimnazistai, studentai, pabėgę naujokai, pabėgę paskirtieji išvežimui, buvę vokiečių kariuomenės nariai—visi lietuviai. Vokiečių, pabėgusių iš karo nelaisvės, buvę, be pasakotojo, dar trys, taip pat vienas latvis, pabėgęs iš nelaisvės. Priešingai kitiems liudininkams, kurie mini labai jauną partizanų amžių, pasakotojas tvirtina, kad jų esama visokių,—tarp 20 ir 50 metų, ir net apie 55 metų amžiaus Jaunesnių, kaip 20 metų, nebuvę.

Partizanai Žiemą

Pavasari, vasarą ir iki vėlyvo rudens partizanai gyvena miške palapinių stovykloje, nuolat keičiant stovyklos vietą. Kiek-

"Nes bijau, kad kartais atėjęs nerasciau jūsų ne tokių, kokių noriu... kad kartais nebūtų jūsų tarpe barnių, pavydų, pykčių, vaidų, gero vardo plėšimų, apkalbėjimų, pasipūtimų, maištų" (2 Kor. 12, 20). Išganytojas aiškiai mums pasako: "Jei karalystė pati savyje suskyla, ta karalystė negali išlikti" (Mork. 3, 24-25), "Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės" (Jono 15, 1).

Žmogus yra socialus tvarinys, visuomenės narys. Mes esame įjungti į bendrą veiklą ir turime atlikti Dievo skirtą tarnybą. Neatliekantieji pareigos paraližuoja Bažnyčios bei visuomenės darbą, o susiskaldžiusieji negali dirbti vieningo darbo, be ko nėra gerbūvio, kurio reikalauja pasaulio Kūrėjas. Jis pats gelbsti mums. Siuntė savo Sūnų, kuris mums vadovauja, moko ir stiprina įjungęs į savo Mystinį Kūną. Mums belieka tik būti klusniais, darbščiais nariais ir narsiais, drausmingais kareiviais. Pergalė užtikrinta.

IŠ PARTIZANŲ PRIGLAUSTO VOKIEČIO PASAKOJIMŲ

viena grupė turi tam tikrą teritoriją, kurioje jie juda. Žiemą gi yra didelis vargas. Jie slapstosi slėptuvėse, vadinamose "bunkeruose", dažniausiai kur prie kai kurių, po šieno kūgiu ar kluone, kartais po 5 ar 6 vyrus vienoje skylėje. Tų slėptuvių įrengimas labai provizorinis, jose būna šalta ir drėgna. Be to, nuolatinis pavojus būti milicijos pastebėtiems. Įvykus susidūrimui, tekdamo gintis. Daug kartų teko dalyvauti smulkiuose susišaudymuose su milicija.

Žiemą gyvenimas buvo tikrai šuniškas. Labai ap sunkindavo taip pat pėdsakai sniege. Kartais reikėdavo ilgą laiką tūnoti slėptuvėje. Maisto trūkumo nebuvo jaučiama. Jo atsargas laikydavo tam tikrose slėptuvėse (lašiniuose duona). Kiekvienas kaime partizanai turėjo savo patikimų žmonių ir žvalgų, kurie tuoj pranešdavo, jei pasirodydavo rusai ar koks kitas pavojus. Partizanai, pasakotojo žodžiais, sakydavo: "Mes buvome laisvi ir norime laisvi būti".

Naktis—Partizanų Diena

Žygių dažniausiai atliekami naktimis. Dienos metu valomi ginklai, būrio vadai dėsto mokslą, taktiką ir tt. Vakare prie lauko dainuojama arba, prieš žygi miegama. Vakarais kalbamos maldos ir giedama vakarinė giesmė. Pasakotojo nuomone, nuotaika labai religinga.

Įvykus kovai, partizanai kovoją iki paskutinio, patys nenusišauna, bet kovoją. Į nelaisvę nepasiduoda, nes paimtuosius nelaisvėn rusai kankina ir išgauna žinių. Žuvusius partizanus rusai išrengtus padeda miestelio turgaus aikštėje ir palieka juos kelias dienas gulėti, kad praeidami žmonės juos atpažintų ir tokiu būdu galima būtų juos identifikuoti, o paskui jų gimines persekioti. 1949 m. pasakotojas pats matęs Kaitinėjus aikštėje 3 partizanų lavonus. Milicijos palaidotos partizanų jų draugai iškasa ir jų palaikus išvagia. Yra partizanų kapų su užmaskuotais ženklais.

Kovose prieš partizanus žymėnį vaidmenį turi NKVD, tuo tarpu stribukai yra tik pagalbininkai smulkesnėse operacijose,—daugumoje komjaunuoliai, vaikai, pusiau civiliai.

PLBVKVI

"MIŠKO BROLIAI"

"Osnaabrucker Tageblatt" rugsėjo 6 d. dėdą Berlyno korespondento straipsnį apie Lietuvos partizanus. Naujausiomis žiniomis, buvusieji Lietuvos laisvės kovotojų partizaniniai junginiai, padidėjęs specialiu rusų dalinių spaudimui, subyrėjo į smulkesnes grupes, be savitarpio ryšio. Bet lietuvių partizanai visticiek priverčia rusus Tauro miškų srityje laikyti didesnius raudonosios armijos vienetus.

PLBVKVI

Spalio 10-11, 1952, Pirmojo Lietuvos Seimo rinkimai.

DAINA

Iš sugrįžusių vokiečių Ernos ir Erikos užrašų.

Rozės sužydėjo, o žvaigždės sumirgėjo, Rozėmis pražydo girių ažuolai. Jaunas partizanas taip mergaitė tarė: Sudie, aš išeinu, negrįšiu ilgai.

Jis pasiėmė kieta plieno kardą, Sunkų automatą ant jaunų pečių Ir jaunai mergaitė lūpas nubučiaavo: "Sudie, aš išeinu prie savo pulkų".

Rodos, tyliai ėjo, niekas negirdėjo, Ir mėnulis švietė, rodos, neaiškiai. Vos tik tai prašvitus, pasigirdo šūvis, Priešas pastebėjo, kur ėjo jisai.

Mergaitė suprato tą pavojaus žygi, Rankomis uždengė mėlynas akis, Šilko nosinaitę ašarom suvilgė, Tarė: Partizane, Tau žiauri mirtis.

Jis dar toli buvo nuo savojo būrio, O priešui sutiko jį keli šimtai. Ir jisai kovojo su priešų daugybe, Pakol jį dar laikė dangaus angelai.

Ir jisai kovojo su priešų daugybe, O tokiai daugybei trūko šovinių. Paskutiniu šūviu sau krūtinę vėrė, Tarė: Pasiduoti gyvas negaliu.

Priešas pastebėjo, kad jisai negyvas, Puolė kaip išalkę, alkani vilkai. Laikrodėlį sega ir batus nuauuna, O skribai vis klausia, ar nepažinai?

Kišenes išverčia, dokumentų ieško, Kad galėtų turta, ūkį konfiskuot. Mergaitė iš rūtų jam vaiką pina, Per naktis nemiega, graudžiai verkdam.

Nori sužinoti, kur laidos lietuvi, Kad galėtų kapą puosti paslapčia. 1950. VIII. 8 d.

KVIEČIAME Į TALKĄ

Sunkiausias lietuvių tautos laikus gyvendami, savaime daugiausia energijos skiriam kovai Lietuvos nepriklausomybei atstatyti ir lietuvių tautai apsaugoti nuo visiško sunaikinimo. Tačiau, kaip kiekvienos tautos, taip ir lietuvių tautos, prievyrų spaudos srities žinovas, o faktišką leidėją yra visi tie, kurie ją užsisakys. Jos tiesioginis redagavimas pavedamas tiems, kurie ir Lietuvoje toki pat darbi išdirpti kitų tautų tarpe. Jau spaudos draudimo laikų, 1865-1904 m., tokiu būdu bandė mus sunaikinti maskolii valdžia, ir išbraukti iš kultūringu tautų, atimdama mums mūsų raštą. Tačiau, visai lietuvių tautai stojus į kovą dėl savo kultūros, po 40 metų pavyko laimėti. Nepriklausomai Lietuvos valstybei atstatačius, visuose baruose plito ir mūsų kultūra ir netrukus mums pavyko užgydyti senaisiais žaizdas, ir užimti lygią vietą tarp kitų tautų.

Naujoji mūsų krašto okupacija sustabdė normalų mūsų kultūros plėtimąsi; sugriovė visa, ką buvome šioje srityje laimėję. Darbar ne vien griauamas visas lietuvių tautos pastatas senomis, tik žymiai patobulintomis Muravjovo Koriko priemonėmis, bet ir fiziškai yra naikinama visa mūsų lietuvių tauta. Mums, laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams, tenka atsakingumas—greita kovos už laisvės atstatymą—kovoti ir už savo kultūros išlikimą, už jos nuolatinį kėlimą ir tobulinimą.

Šioje plotmėje nemaža jau yra atlikta, bet lieka dar platus nepalieti dirvonai, kurie laukia darbininkų. Mes, žemiau pasirašę, esame pasiryžę ir ta bendrą mūsų darbą įsijungti. Būtent, esame pasiryžę leisti "Lietuvių Enciklopediją".

Suprasdami savo atsakingumą lietuvių tautai, stengsimės ją išleisti tokią, kad ji patenkintų iš-

Redakcija: Redakcinė Komisija

prof. Vacl. Biržiška prof. J. Balkūnas prof. J. Puzinas prof. Pr. Čepėnas prof. M. Biržiška Vyt. Širvydas prof. V. Kanauka adv. M. Toliušis prof. P. Jonikas prof. St. Kolupaiva prof. J. Vengeris Antanas Bendorius prof. Vincas Krėvė dr. A. Želvyas Stasys Santvaras prof. K. Pakštas

Pastaba: Visais redakcijos reikalais kreiptis į vyriausią redaktorių prof. Vaclavą Biržišką, 1222 11th Street, N.W., Washington, D. C.

L. R. K. S. A. 58-TOJO SEIMO PROTOKOLAS

(Pabaiga)

Toliau, prof. A. Damušis, rezoliucijų komisijos vardu, pateikė seimui tris rezoliucijas:

1. JAUNIMO ORGANIZAVIMO REIKALU

Seimas įpareigoja Vykdomąją Tarybą išnaudoti visas galimybes, kad į Susivienijimą būtų prirašyta daugiau jaunumečių. Seimas siūlo Susivienijimo vadovybei imtis iniciatyvos ir su lietuvių katalikų organizacijų bei vienuolynų pagalba įsigyti nuosavybės bent porą jaunimo stovyklų. Jose galėtų būti organizuojami kursai ir jaunimo atostoginis stovyklavimas, kurio metu mūsų jaunumečiai būtų auklėjami lietuviškoje katalikiškoje dvasioje. Tas sudarytu Susivienijimui geriausių propagandą jaunimo tarpe ir susivienijimas sulauktų daugiau jaunumečių narių ir iš čia gimusiųjų ir neseniai atvykusiųjų tarpo. Vykdomoji Taryba su Jaunimo Komisija sudaro jaunimo veikimo programą, numatydama sporto, meno švenčių, kursų, bei konkursų rengimą, ir sukeldama lėšų jaunimo stipendijoms. Stovyklų įgijimo plano įvykdymui jaunimo komisijai siūloma susirūšinti su lietuvių katalikų jaunimo organizacijomis ir Susivienijimo Vadovybė yra įgaliojama tiems reikalams į Jaunimo Veiklos Fondą pervesti naujai įrašytųjų narių pirmųjų metų mokesči.

Fl. Šaukevičius pasiūlė rezoliuciją priimt. J. Litvinas parėmė. Priimta vienbalsiai.

2. KNYGU LEIDIMO REIKALU

Seimas konstatavo, kad nors Susivienijimas yra fraternalinė apdraudus organizacija, bet jis rūpinasi lietuvių kultūros ugdymo sėkmingumu. Norėdamas tą savo nusiustatymą išreikšti konkrečiais darbais, seimas prašo Vykdomąją Tarybą kartu su Kultūros Institutu atspausdinti šias knygas: Lietuvos Geografiją, Lietuvos Istoriją ir paveiksluotą Elementorių. Tos knygos bus labai naudingos JAV gimusiems ir iš tremties atvykusiems lietuviškajam jaunimui.

Komp. A. Aleksis pasiūlė įpareigoti Vykd. Tarybą šią rezoliuciją įvykdyti, jeigu bus galimybių, T. Česnienė parėmė. Priimta vienbalsiai.

3. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALU

Seimas ragina visus savo narius remti Lietuvių Bendruomenės organizavimą ir linki Bendruomenės centrui, kurio priešakyje šiuo metu yra mums žinomas lietuvis veikėjas prelatas Jonas Balkūnas, kuo didžiausios sekms suburiant visus lietuvius ir įjungiant juos į darbą už Lietuvos išlaisvinimą ir lietuvių tautinės gyvybės išlaikymą. Seimas patikrina Bendruomenės Centrui savo visokeriopą pagalbą lietuvių išlaisvimo darbe.

Adv. J. J. Grigalius pasiūlė priimti. F. Šaukevičius parėmė. Priimta dauguma balsų: prieš balsavo trys atstovai.

Ketvirtąją rezoliuciją anglų kalba skaitė komisijos narys V. Matikevičius.

4. GENOCIDO KONVENCIJOS REIKALU

Seimas kreipėsi į JAV Kongresą atskira rezoliucija, išdėstydamas Sovietų Sąjungos taikomą Baltijos tautos genocidą—tautos žudymą, ir prašydamas, kad genocido konvencija būtų kuo greičiausiai ratifikuota ir tautų žudikai būtų pasmerkti.

A. Sutkus pasiūlė priimti, J. G. Joneika parėmė. Priimta vienbalsiai. Sekretorė A. Poškienė perskaitė sveikinimą apturėtą iš Abojų šeimos, Scranton, Pa., kurie taigpi prisiuntė \$5.00 auką Labdarybės Fondui.

Sekė diskusijos kas link vietos sekančiam seimui. J. K. Encheris pasiūlė Chicago, Illinois, J. Litvinas parėmė. J. Purickis pasiūlė Wilkes-Barre, Pa., P. Kantakevičius parėmė. Sekė balsavimas. 67 prieš 13 nutarta 59-tą LRKSA seimą laikyti Chicago, Ill.

Toliau J. K. Encheris iškėlė klausimą kas link Vykdomosios Tarybos algų pakėlimo.

Agurkis išsireiškė, kadangi prašymo nėra—nesvarstyti ir kad algos būtų diskutuotos prieš rinkimus. Sekretorius V. T. Kvetkas pateikė rekomendaciją, kad LRKSA prezidento alga, kuri dabar yra \$500.00 metams, būtų pakelta iki \$900.00 metams; kad išdininko alga, kuri dabar \$100.00 mėnesi, būtų pakelta iki \$125.00 mėnesi; daktaro kvotėjos, kuriam dabar mokama po 25c nuo blankos, būtų mokama po 50c nuo blankos. Atstovas Agurkis pareiškė, kad visi valdybos nariai turėtų už save prašyti algos pakėlimo. V. Jusaitis pareiškė, kad patys už save negali sakyti, nes nežino ar bus perrinkti. Pr. Juravičius pasiūlė, kad visiems valdybos nariams alga būtų pakelta 5%, išskyrus dr. kvotėją, V. Kudirka parėmė. Komp. A. J. Aleksis pasiūlė pataisa, kad visiems valdybos nariams būtų pakelta alga 5%, o daktarui kvotėjui būtų mokama 50c nuo blankos, vieton dabartinių 25c. Sekė balsavimas. Rezultatai: 40 už pasiūlymą, 43 prieš. V. Jusaitis pasiūlė, kad kiekvieno valdybos nario alga būtų svarstoma atskirai, J. K. Encheris parėmė. Priimta vienbalsiai.

Pirmiausia svarstyta dvasios vado alga. Prez. L. Šimutis pasiūlė, kad dv. vado alga būtų pakelta \$25.00 metams, V. J. Mikielionis parėmė. Kun. dr. A. G. Rakauskas davė pataisą, kad dv. vadui būtų mokama \$200 metams,

vieton dabartinės \$100, J. Šlakis parėmė. L. Šimutis atitraukė savo pasiūlymą ir vienbalsiai nutarta, kad dv. vadui būtų mokama \$200 metams.

Sekė diskusijos dėl prezidento algos. V. T. Kvetkas pasiūlė, kad prezidentui alga būtų \$900.00 ir metus, J. K. Encheris parėmė. Balsuota: 76 už, 7 prieš. Priimta dauguma balsų.

Sekė vice prez. alga. L. Šimutis pasiūlė, kad vice prez. mokėti \$200.00 metams, J. K. Encheris parėmė. Už pasiūlymą balsavo 70 atstovų; priešingų nebuvo.

Sekė diskusijos sekretoriaus algos. A. Poškienė pasiūlė, kad sekr. alga būtų pakelta 5%, L. Žemaitytė parėmė. Sekretorius Kvetkas pareiškė, kad jis nereikalauja, kad jo alga būtų pakelta. Sekė trumpos diskusijos, daugeliui delegatų užsispyrus, kad ir sekretoriaus alga turi būti pakelta, sekr. V. T. Kvetkas pareiškė, kad priims tikrai mažą algos pakėlimą, kadangi jam dabar mokama \$3900 metams, kad pakėlimas būtų tik iki \$4000 metams. W. Leliokas pasiūlė, kad sekretoriaus alga būtų pakelta \$100 metams, V. Matikevičius parėmė. Balsavo už 75 atstovai, priešingų nebuvo.

Sekė išdininko alga. V. T. Kvetkas pasiūlė, kad išdininko alga būtų pakelta \$25 mėnesi, J. J. Grigalius parėmė. Balsavo už 77 atstovai, prieš 2 atstovai.

Sekė išdo globėjų algos. J. A. Lazarevičius pasiūlė, kad išdo globėjų algos būtų \$200 metams, S. Lukas parėmė. Balsavo už 77 atstovai, prieš 2.

Sekė diskusijos kas link daktaro kvotėjos algos. V. T. Kvetkas pasiūlė mokėti 50c nuo blankos, M. Šrupšienė parėmė. A. Sutkus davė pataisą, kad mokėti \$1.00 nuo blankos, A. Agurkis parėmė. Kad mokėti \$1.00—51 balsas, kad mokėti 50c—37 balsai. Dauguma balsų nutarta mokėti \$1.00 nuo blankos.

Sekė diskusijos redaktoriaus-managerio algos. A. Sutkus pasiūlė, kad redaktoriui-manadžeriui būtų mokama \$300.00 mėnesi, kun. A. G. Rakauskas parėmė. Už pasiūlymą balsavo 77 atstovai, prieš 2, kiti susilaukė.

VYKDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI. Prelatas P. M. Juras, kun. I. Alabavičius vardu pasiūlė kun. J. Baltusevičių perrinkti dvasios vadu aklamacijos būdu. Priimta vienbalsiai.

Sekė prezidento rinkimas. J. K. Encheris pristatė L. Šimutį, B. Rakauskienė parėmė; A. Agurkis pristatė A. Sutkų, S. Kuosa parėmė. Kun. dr. A. G. Rakauskas pasiūlė nominacijas uždaryti, adv. J. J. Grigalius parėmė. Balsavimo rezultatai: Šimutis 83 b., Sutkus 23 b. Leonardas Šimutis perrinktas LRKSA prezidentu.

Sekė vice prezidento rinkimas. J. Lazarevičius pristatė adv. J. J. Grigalių, J. Gliceckis parėmė; S. Lukas pristatė P. Montvilą, J. Svirska parėmė. Balsavimo rezultatai: Grigalius 77 b., Montvila 27 b. Adv. J. J. Grigalius perrinktas LRKSA vice prezidentu.

Sekė sekretoriaus rinkimas. J. A. Lazarevičius pristatė V. T. Kvetką, V. Matikevičius parėmė; A. Sutkus pristatė J. Šlakį, A. Agurkis parėmė. Balsavimo rezultatai: V. T. Kvetkas 84 balsus, J. Šlakis 20 balsų. V. T. Kvetkas perrinktas LRKSA sekretorium.

Sekė išdininko rinkimas. Br. Rakauskienė pristatė P. J. Karašauską, P. Baltrušaitienė parėmė; W. Leliokas pristatė S. Kuosą, A. Agurkis parėmė. Balsavimo rezultatai: Karašauskas 78, Kuosa 25. P. J. Karašauskas perrinktas LRKSA išdininku.

Sekr. A. Poškienė skaitė sveikinimą apturėtą nuo J. Kapočiaus, lietuviškosios enciklopedijos leidėjo, kuris sveikino seimą ir kvietė delegatus būti prenumeratoriais.

Sekė išdo globėjų rinkimas. P. Kantakevičius pristatė Leokadiją Žemaitytę, P. Baltrušaitienė parėmė; P. J. Karašauskas pristatė Wm. Abromaitį, V. Matikevičius parėmė; J. Šlakis pristatė A. Agurkį, W. Leliokas parėmė; A. Sutkus pristatė P. Katilienę, S. Kuosa parėmė. Balsavimo rezultatai: Abromaitis 75 balsai, Žemaitytė 70 balsų, Agurkis 25, Katilienė 23. Išdo globėjais išrinkti Wm. Abromaitis ir L. Žemaitytė.

Sekė rinkimas daktaro kvotėjos. Matas Zujus pasiūlė perrinkti dr. W. Christian aklamacijos būdu, A. Poškienė parėmė. Dr. Christian perrinktas daktaru kvotėjos aklamacijos būdu.

Sekė rinkimas redaktoriaus-managerio. Kun. dr. A. G. Rakauskas pasiūlė perrinkti Matą Zujų aklamacijos būdu, W. Leliokas parėmė. M. Zujus perrinktas redaktorium aklamacijos būdu.

KOMISIŲ RINKIMAS.

Pirmiausia Kontrolės Komisija. J. A. Lazarevičius pristatė S. Petruškevičių, J. Žernauskas parėmė; M. Šrupšienė pristatė Albiną Poškienę, P. J. Karašauskas parėmė; J. G. Budelis pristatė V. Matikevičių, A. Poškienė parėmė; S. Kuosa pristatė A. Sutkų, J. Šlakis parėmė. Balsavimo rezultatai: A. Poškienė 76, S. Petruškevičius 72, V. Matikevičius 70, A. Sutkus 32. Kontrolės Komisijon išrinkti: S. Petruškevičius, A. Poškienė, V. Matikevičius.

Sekė rinkimas Statutų komisijos. Vincas T. Kvetkas pasiūlė aklamacijos būdu perrinkti Statų Likoševičių, Juozą Encherį ir kartu trečiuoju komisijos nariu P. Kubilį. J. Litvinas parėmė. Komisija išrinkta aklamacijos būdu.

Sekė rinkimas Teismo Komisijos. P. J. Karašauskas pristatė Vincą Stepulį, V. Abromaitis parėmė; V. T. Kvetkas pristatė A. Norvaišą, Matikevičius parėmė; S. Petruškevičius pristatė J. Žernauską, J. Lazarevičius parėmė. Teismo komisija išrinkta aklamacijos būdu—V. Stepulis, A. Norvaiša, J. Žernauskas.

Svietimo Komisijon aklamacijos būdu išrinkti: kun. dr. A. G. Rakauskas, komp. A. J. Aleksis, prof. A. Damušis.

Sekė rinkimai Labdarybės Komisijos. A. Poškienė pristatė M. Šrupšienę, U. Žemaitienė parėmė; O. Marozienė pristatė Pr. Jurevičių, P. J. Karašauskas parėmė; M. Šrupšienė pristatė P. Baltrušaitienę, A. B. Apton parėmė. M. Šrupšienė, Pr. Juravičius ir Baltrušaitienė išrinkti Labdarybės Komisijon aklamacijos būdu.

Sekė rinkimai Jaunimo Komisijos ir aklamacijos būdu išrinkti prof. A. Damušis, Ralph Valatka ir Teofilė Chesna.

Pasibaigus rinkimams, J. Encheris pasiūlė priimti šios sesijos protokola neskaityta, J. A. Lazarevičius parėmė. Priimta vienbalsiai.

J. K. Encheris pasiūlė seimą baigti, V. T. Kvetkas parėmė. Seimo pirmininkas Razvadauskas padėkojo visiems už nuosirdų pasidarbavimą ir rimtą reikalų svarstymą.

Išrinktajai Vykdomajai Tarybai priėmus priesaiką, dv. vadas kun. J. F. Baltusevičius sukalbėjo malda ir LRKSA 58-sis seimas baigtas Lietuvos ir JAV himnais.

PRĀNAS RAZVADAUSKAS, 58-to seimo pirm. RALPH VALATKA, 58-to seimo sekretorius

POSEIMINIS LRKSA VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMAS

New York City, N. Y.; liepos 3, 1952

Naujai išrinktųjų Susivienijimo pareigūnų susirinkimas įvyko tuoj seimui užsibaigus Statler viešbučio patalpose.

Prezidentas Leonardas Šimutis susirinkimą atidarė 2:40 P. M. Atidarymo kalboje prezidentas paaikšino, kad šis susirinkimas sušauktas dėl Vykdomosios Tarybos reorganizacijos, kuri turi įvykti 30-ties dienų laikotarpyje po seimo, ir nustatyti reguliarią Vykdomosios Tarybos susirinkimo laiką. Po to jis pakvietė dvasios vadą kun. J. F. Baltusevičių sukalbėti malda.

Susirinkime dalyvavo: dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prezidentas Leonardas Šimutis, vice prezidentas—adv. J. J. Grigalius; sekretorius—V. T. Kvetkas; išdininkas P. J. Karašauskas; išdo globėjas Vincas Abromaitis; išdo globėja Leokadija Žemaitytė; daktaras kvotėjas—dr. Wm. Kriškščiūnas.

Kaip svečiai dalyvavo Adolfas Norvaiša ir Adolfas Kaduškevičius iš 34 kuopos, Juozas Narusevičius ir Bronius Jaškus iš 17-tos kuopos, Jurgis Nevulis iš 46 kuopos ir Vincas Matikevičius, 114 kuopos.

Prezidentas Šimutis pasveikino Vykdomosios Tarybos narius, kurie perrinkti į ofisus ir pareiškė apgailestavimą, kad buvęs išdo globėjas Jurgis K. Venslovas dėl ligos negalėjo seime dalyvauti. Toliau prezidentas Šimutis pareiškė savo džiaugsmą dėl pareigūnų perrinkimo, kas parodo atstovų pasitikėjimą savo viršininkais ir būdais, kuriais Susivienijimo biznio reikalai buvo vedami. Po to jis pasveikino naują Vykdomosios Tarybos narę p. Leokadiją Žemaitytę pabrėždamas, kad tai yra pirmas kartas ilgame periode, kad moteris yra išrinkta Vykdomojon Tarybon ir kad jam yra labai malonu matyti, kad mūsų organizacijos moterys yra atstovaujamos Taryboje.

Toliau prezidentas pakvietė kalbėti dvasios vadą.

Kun. J. F. Baltusevičius išgąsinėse pastabose pareiškė, kad jam yra labai malonu būti Vykdomojon Taryboj su grupe asmenų, kurie dėl Susivienijimo atliko didelį darbą ir tą atsiekl sunkiose išmėginimo aplinkybėse. Nelaimė, esama asmenų, kurie to nesupranta ir nesupras. "Tadgi aš kviečiu jus toliau darbą varyti pirmyn, dėlto, kad seimas pareiškė savo augščiausią pasitikėjimą jums persveriančiais balsais suteiktis kiekvienam pareigūniui. Mes dėl nieko neturime gėdintis ir aš sveikinu visus perrinkimo progą", užbaigė dvasios vadą.

Prezidentas paprašė sugestijų kas link reguliario biznio susirinkimo nustatymo. Visi išsireiškė už rugsėjo mėnesį ir galutinas dienas paliko parinkti prezidentui ir sekretoriui.

Po to prezidentas Šimutis pakvietė kalbėti sekretorių.

V. T. Kvetkas padėkojo Vykdomosios Tarybos nariams už jam parodytą pasitikėjimą ir pareiškė gilią dėkingumą už atstovų paramą, kurie dalyvavo seime, ir ypatingai įvertino paramą gautą iš kuopų viršininkų. Pasidėkojant šiai pagalbos kombinacijai buvo galima raportuoti seimui mūsų organizacijos padarytą progresą. "Bet tas yra tik pradžia naujos eros ir centro ofisas reikalingas: jūsų nuolatinės paramos, taigpi kuopų viršininkų ir organizatorių paramos. Mes negalime padaryti progreso vieni. Mes reikalingi naujų idėjų, geresnės propagandos, taigpi naujų veidų mūsų organizacijoje. Kad toliau tęsti šį progresą, mes turime dėti didžiausias pastangas įtraukti jaunąją generaciją Susivienijimo veiklon. Šie dalykai mums būtini", užbaigė sekretorius.

P. J. Karašauskas pasiūlė susirinkimą uždaryti, adv. J. J. Grigalius parėmė. Kun. J. F. Baltusevičius sukalbėjo malda.

Prezidentas L. Šimutis susirinkimą uždarė 3:20 P. M.

V. T. KVETKAS, sekretorius

TRAFFIC DEATHS EXCEED THOSE OF MILITARY

The Association of Casualty and Surety Companies estimates that the nation's military deaths in all wars since 1775 have reached a total of about 1,005,600 including approximately 19,350 American combat deaths since the invasion of South Korea on June 25, 1950. The association's continuing comparative study of war and traffic deaths showed, however, that the total of highway fatalities since the first automobile accident victim was killed in New York City 52 years and nine months ago is now far ahead of the all-time war total.

ISIGYKITE VERTINGUS "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIUS

"LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS", prof. M. Biržiška \$3.00
"VARPAI SKAMBA", St. Budavo apysaka \$2.50
"ZEMĖ", poezijos antologija \$4.00
Knygos gaunamos "GARSO" administracijos, spaudos kioskuose ir leidykloje: "LIETUVIŲ DIENŲ", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

cluding approximately 19,350 American combat deaths since the invasion of South Korea on June 25, 1950. The association's continuing comparative study of war and traffic deaths showed, however, that the total of highway fatalities since the first automobile accident victim was killed in New York City 52 years and nine months ago is now far ahead of the all-time war total.

Since February, 1952, when the total of lives lost in highway accidents equalled military fatalities for the first time, the historic toll of 1,018,500 traffic deaths has surged 13,000 above the nation's war fatality toll of 1,005,600. In these four months the climb in highway deaths has

been more than 21 times greater than the increase of 600 in the number of American lives lost in Korean fighting during the same period.

With the automobile now far outpacing war as a mass killer of Americans, the association said, there is little likelihood that military casualties will ever overtake highway fatalities in the grim race between the two killers, unless military forces were to be destroyed wholesale in some future fighting.

Already the traffic accident toll's lead equals the total of nearly 13,000 combat deaths in the first year of the Korean war, when the average was 33 soldiers killed every day against 99 automobile deaths daily on U. S. highways. Owing to the comparative lull in the fighting in Korea while truce negotiations continued throughout most of the second year of the war, the daily average of combat deaths

since last June 25 has dropped from 33 to 19. On American highways, however, the average number of deaths has risen from 99 to 102 a day, during the war's second year, according to the study made by the association's accident prevention department.

When the Korean war started, the military death toll since 1775 totaled about 986,250, while automobile accidents had claimed approximately 944,000 lives up to June 25, 1950. "GI-X," the 1,000,000th American soldier to die in the nation's wars, fell on a Korean battlefield last September 3 or 4 according to the association. Three and a half months later "Victim X," America's 1,000,000th traffic fatality was killed on December 22, three days before Christmas. The identities of the millionth victims of war and traffic accidents remain unknown.

Since the war started two years ago, the automobile death

toll has rapidly outstripped the losses of service men on Korean battlefields. A total of 74,500 persons have been killed in U. S. highway accidents during the two-year period, while 19,350 combat deaths have occurred among American forces in the Korean fighting. (The Fraternal Monitor, Sept., 1952.)

REUMATIŠKI SKAUSMAI

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingą šilumą. Sildydama galingai, išstarpus reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tarmstai pagelbės. Ne lauk ilgai, bet tuojan įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė—16 oz. \$5.00. Garantuojam pasekmes, ar gražinam pinigų.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštai viršelis, papušta lietuviško stiliaus kryžiumi. 106 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišiolų. Evangelijos sekmadeniams ir bažnytinėms šventėms. Novenu 12. Litanių 16. Vainikų maldų "karunkėlių" 7. Giesmių 7. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolų). Graudūs verkimai. Daug įvairių maldų su atlaidais. Visi poteriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 44 pusl. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Mišliauskas. Tai vieningai Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) .50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais aparais. .40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

Bertaininis LRKSA 4-tos Apskrities Susirinkimas

LRKSA 4-tos Penna. apskrities kuopų atstovų bertaininis susirinkimas įvyko sekmadienį, rugsėjo 28-tą, 1952, Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingstone, Pa.

Pirmininkas Pr. Katilius susirinkimą atidarė 2:10 P. M. ir pakvietė vietos kleboną kun. J. V. Inčiūrą sukalbėti malda. Po maldos kun. J. V. Inčiūra pasveikino kuopų atstovus ir palinkėjo susirinkimui geriausios kloties.

Tvarkos prižiūrėtoju paskirtas vietinės 209 kuopos atstovas Antanas Matulevičius.

Mandatų komisijon išrinkti Antanas Agurkis ir Juozas Purickis.

Iš mandatų komisijos raporto paaiškėjo, kad susirinkime dalyvauja šių kuopų atstovai:

1-mos kuopos Edwardsville—Juozas Masonis ir Juozas Kalakauskas; 2-ros kuopos Forest Forest City—Juozas Purickis; 5-tos kuopos Forest City—Kazimieras Šlamielis; 7-tos kuopos Pittston—Vladas Palūpis; 14-os kuopos Wilkes-Barre — Petras Volungevičius; 17 kp. Wilkes-Barre — Marijona Navikienė; 77-tos kuopos Swoverville—Augustas Motūza; 83 kuopos Scranton—Monika Abojienė; 155 kuopos Scranton — Petras Talkevičius; 209 kuopos Kingstone—Antanas Matulevičius, A. J. Agurkis ir Silvestras Kuosa; taipgi dalyvauja apskrities valdybos nariai—pirmininkas Pranas Katilius, vice pirmininkas Petras Balčius, sekretorė Alicija Venslauskienė, išdinininkas Jurgis Šlakis, izdo globėja Simanas Galinis ir redaktorius korespondentas Matas Zujus; viso 20 atstovų.

Sekretorei Alicijai Venslauskieniė perskaičius perėjo susirinkimo protokolą, priimtas vienas balsais.

Sekretorė Venslauskienė ir išdinininkas J. Šlakis raportuoja iš metų išvažiavimų finansinius reikalus. Pavarasinis išvažiavimas įvyko birželio 1, 1952, Sans Souci parke. Pajamų buvo \$524.30; išlaidų \$314.70; pelno liko \$209.60. Metinis išvažiavimas įvyko rugpjūčio 17, 1952, Rocky Glen parke. Pajamų turėta \$1,007.70, išlaidų \$564.65; pelno \$468.05. Abiejų išvažiavimų pelnas \$677.65. Raportai priimti vienbalsiai.

Buvusio pirmininko J. Venslausko pagerbimo komiteto pirmininkas Matas Zujus raportavo, kad pagerbimo bankietas visais atžvilgiais buvo sėkmingas. Pajamų buvo \$144.00. Povilaičiams už vakarinę sumokėta \$112.00; \$12.00 smulkių išlaidų; balansas \$20.00 įteikta solenizantui J. Venslauskiui. Raportas priimtas vienbalsiai.

Forest City 2 ir 5 kuopoms už delegatų priėmimą ir pavaišinimą laike apskrities susirinkimo, įvykusio rugsėjo 30, 1951 metais, nutarta išmokėti \$21.00.

Metinį susirinkimą nutarta laikyti lapkričio mėnesį. Vietą ir laiką nustatyt pavesta valdybai. Taipgi valdybai pavesta pasirūpinti išvažiavimų darbininkų pagerbimo reikalais.

58-tojo seimo reikalais kalbėjo Simanas Galinis, Antanas Agurkis, J. Purickis, Petras Balčius, Vladas Palūpis, Pranas Katilius ir Matas Zujus.

Darbotvarkė išsibaigus, pirmininkas Pranas Katilius susirinkimą uždarė malda 4:20 P. M.

RŪDENS DARBUOTĖ

WATERBURY, Conn.—Kaip vasarą malonu išsėtis, taip lygiai malonu rudens metu padirbėti. Su naujo sezono pirmąja repeticija, Šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas komp. A. J. Aleksio, stropiai ėmėsi darbo ir jau rugsėjo 28-30 d. šauniai pasirodė parapijos 40 valandų pamaldose. Išpūdingai giedojo iškilingas Sventosios Seimos Mišias (Nemmer's) ir komp. J. Žilevičiaus švč. Sakramento mišparus.

Solo partijas atliko M. Andrikytė, A. Čampė, dr. V. Maurutis, K. Seliokas, S. Stulginskaitė, M. Tonkūnas, O. Andrikytė, J. Brazauskas, G. Kazlauskienė, Č. Dielinikaitė ir V. Mažeikienė. Su tokia gražia bei Dievo palaiminta pradžia reikia tikėtis choro darbuotės laimėjimai teityje bus dar didesni bei vertingesni Dievo garbei ir mūsų tautos naudai.

Šeštadienį, lapkričio 8 d., Šv. Juozapo parapijos choras vyks į Bridgeport, Conn. su muzikiniu scenos veikalu "Adomas ir Ieva" (Petrauskio). Koncertas vaidinimas įvyks Šv. Jurgio parapijos salėje, 7 val. vakare.

Gražu konstatuoti, kad Waterburio naujakurių nemažas skaičius priklauso parapijos chore, kur lietuvių tikriausia palaimoma. Mūsų kolonija džiaugiasi ir didžiuojasi naujais solistais bei populiariu vyrų kvartetu. Nuosirdžiai kviečiame ir laukiame daugiau narių dainuojančių tarpan.

Te skamba garsiau gražioji giesmė ir mieloji lietuviška daina. *Lyra*

A. A. ELŽBIETA GASKEVIČIENĖ

ELMHURST, Pa. — Elžbieta Gaskevičienė numirė spalio 3-čia, palaidota spalio 6-tą. Iškilmingas Mišias atnašavo kun. S. J. Struckus. Palaidota prieglaudos kapinėse. *Rap.*

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RASTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirėko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiskus Apaštalių: šv. Pavilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateičių iš anksčiau pasakojamų Apreiškimo, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

SVENTASIS RASTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsiskaitkite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu audrų išlaikyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais \$3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

SVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KATEKIZMAS. Anglų ir Lietuvių Kalbose. Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Šeštoji laida. Kaina 20c už vieną; 15c per kant 5 ar daugiau. Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtosios kalbos nekuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius ti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai.

SKAUSMO PERGALĖ, vieno dienoraščio fragmentai. Parašė Kazys Klaudivius Cirtautas. 186 pusl. Kaina \$1.50.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

ŠV. MARIJOS PARAP. KINGSTON, PA., AUKSINIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

PRELATAS JONAS BALKŪNAS pamokslininkas

Spalio 26, 1952, Kristaus Karaliaus šventėje, Šventos Marijos Apreiškimo parapija, Kingston.

BUVUSIOS LIETUVOS OPEROS ŽVAIGŽDĖS VIEŠNAGĖS BELAUKIANT

Š. m. spalio mėn. 26 d. St. Nicholas salėje (8:30 v. v.), Wilkes-Barre Pa., įvyks švč. Trejybės R. K. lietuvių parapijos choro ruošiamas koncertas, kuriame maloniai sutiko dalyvauti solistė Juzė Augaitytė (lyrinis sopranas).

Wilkesbarriečiams ši progą—išgirsti buvusią Lietuvos operos artistę, menininkę—nėra paprastai; daugeliui bus vienintėlis! Juzė Augaitytė pažadėjo šiam koncertui gausią programą. Juzė Augaitytė dainos melodijų sparnuotomis gijomis nukels vietos lietuvių širdį į visų mūsų mylimą tėvynę Lietuvą ir į kitus pasaulio kraštus.

Juzė Augaitytė su nepaprastai maloniu tembro, pilno laipsnio artistiško, balsu ir savo asmeniu puikiais savybėmis jau įgijo daug gerbėjų ir čia Amerikoje.

Juzė Augaitytė dabar gyvena Philadelphia, Pa., dirbuojasi kaip profesorė Marco Farnese muzikos ir dainavimo meno studijoje (Marco Farnese yra garsus italų-amerikičių pianistas, dalyvaus šiame koncerte kaip piano solistas ir akomponiatorius), ir moko studentus nelengvą dainavimo meno paslapčių. Tarp įvairių profesijų studijuojančių dainavimą matome ir vienuoles. Yra tokių entuziastų, kurie nepaisydami net daugiau 50 mylių atstumo atvyksta ieškoti patarimų ir nurodymų bei laivintis dainuotės technikos J. Augaitytės globoje.

Solistė Augaitytė dalyvavo "Scalos" operos vajuje; Italijos konsulo Conte Ludovico Barretiere pagerbimo koncerte; didelio pasisekimo sulaukė Penna Athletic Klube ir Italų teisėjų ir advokatų sąg-os parengimuose; nepaprastai didelį laimėjimą pasiekė Reciprocity Klubo ruošiamame Korėjos kariams pagerbties koncerte. Čia solistė turėjo progos susipažinti su admiralais Rico Botta ir L. A. Kniskern. Lietuviams buvo džiugu matyti solistės nuotraukas amerikiečių spaudoje šių aukštų žmonių tarpe.

Kauno-Vilniaus scenose: debiutuotoja "Carmen" operoj Mi-

Pa., iškilmingai užbaigs šventę 50 metų auksinį jubiliejų.

Jubiliejaus diena iškilmingai prasidės pontifikalinėmis šv. Mišiomis, kurias atnašaus Jo Eks-celencija vyskupas W. J. Hafey, Scrantų vyskupas. Pamokslininkas bus visiems gerai žinomas prelatas Jonas Balkūnas, Maspeth, N. Y., V. Jėzaus Atsimainymo parapijos klebonas. Visos pamaldos bus perduotos per radio stotį WBRE, Wilkes-Barre, Pa.

Vakare šeštą valandą įvyks didžiulis jubiliejinis bankietas American Legion Home, 45 N. River St., Wilkes-Barre, Pa. Bankieto programa bus labai įvairi—muzika ir kalbėtojai.

Parapijiečiai ir Šv. Marijos parapijos bičiuliai kviečiami nelaukti, bet užsisakyti tikėtus klebonijoj, arba pas sekandius komiteto narius: Anthony J. Shamis, Albert V. Kalnoskas, Anna M. Shemanski, Marian Salinsky, John C. Zekas, Adolph Norvaiša, J. P. Staniukynas.

SOLISTĖ JUZĖ AUGAITYTĖ

caelos rolė; operoj "Faustas"—Margaretos; "La Bohema" op.—Mimi; operoj "Madame Butterfly"—Madame Butterfly; M. Petrauskio operoj "Eglė Žalčiū Karalienė"—Eglės ir Banietės; operoj (J. Karnavičiaus) "Radvila Perkūnas"—Ranūnės ir Gražinos partijos. Persikels Vilniun, dalyvauja Vilniaus operos atidaryme. Gieda bažnyčiose, ruošia koncertus ir dalyvauja kituose paskirų organizacijų parengimuose. Tremyje lanko "kempėse" sukimštus lietuvius ir lietuviška daina nušluosto ašaras ir ramina tėvynės, ir visko, netekusius brolius seses lietuvius, tuo gelbėdama jiems nešti sunkų varga. Augaitytė reprezentuoja (garsina) Lietuvą, jai ir lietuviams pelnydama gerą vardą tremyje. Tą pat atlieka ir Amerikoje: koncertuodama New Yorke, Brooklyne, Baltimorėje, Washingtone, Clevelande, Chesteryje ir kitur, o Philadelphiaj be Augaitytės neapsieina nei vienas organizacijų parengimas ar minėjimas; ypatin-gai tos varžybos įgavo augštą laipsnį po 1951 m. spalio 13 d. garsaus ir ypatingai pavykusio jos koncerto, kuriame klausovai paliko labai sužavėti, o dainavimo žinovai, aprašydami angliškose laikraščiuose palankiai įvertino.

J. Augaitytei baigus Klaipėdos konservatorijoj dainavimo klasę, kaip talentingą dainininkę suteikiama Lietuvos švietimo ministerijos stipendija studijoms Italijoj. Milane gilina dainavimo meną pas garsųjį prof. Mario Sammarco, studijų metu dainuoja Romoj ir Milane.

Baigusi studijas po keturių metų grįžta Lietuvon ir tampa Lietuvos operos žvaigždė.

V. R-kas

Spalio 21, 1862, gimė Alfredas Nobelis, dinamito išradėjas. 18 jo palikimo buvo sudaryta "Nobelio premija", duodama pasižymėjusiems darbuotojams už taiką, literaturoje, moksle.

"SVETIMOS PLUNKSNOS"

ROSELAND, Ill.—BALFo 57 skyriaus pastangomis, spalio 19 d. 5 val. vakaro, Visu Šventųjų parapijos salėje, 10806 South Wabash Ave. įvyks didžiulis rudeninis ROSELANDO LIETUVIŲ VAKARAS.

Panašūs vakarai Roselande įvyksta per metus vienas ar du. Organizacijų čia yra nemažai, bet pasidalinus į mažus ratelius yra sunku surengti didesnio masto rengimą.

Šį kartą BALFui į talką atėjo Jaunų Moterų Kl., Liet. Vyčių 8 kp., LRKSA 33 kp., LTB apyl., Maldos Apaštalavimo Dr., SLA 63 kp. ir Šv. Vardo Draugija.

Parengimo komisiją sudaro: K. Bružas (BALFo atstovas), J. V. Gantaitė-Gulielmi (Jaunų Moterų atstovė), P. Kurzikauskas (Liet. Demokratų 9 v. Kl. atstovas).

Meninę dalį išpildys Indiana Harbor scenos mėgėjų sambūris, kurie suvaidins trijų veiksmų komediją "Svetimos Plunksnos". Vaidins: S. Juodakienė, B. Skudraitė, Z. Moliejus, V. Mačiulis, V. Kamišauskas, V. Valeikienė, V. Mažeika.

Režisieriai: Z. Moliejus, Gri-maja, J. ir A. Paukšteliai.

Po vaidinimo bus šokiai, žaidimai ir kitos įvairenybės.

Įėjimas (auka) \$1.00.

LRKSA 33 kp. susirinkimo metu nutarė Chicagos Lietuvių Tarybos apylinkėi skirti auką \$10. Auką įteikti ir atstovauti kuopą Tarybos konferencijoje spalio 12 d. Chicagoje įgaliotas St. Juška. *Koresp.*

RUOŠIASI ĮSTEIGTI BALF SKYRIŲ

SEATTLE, Washington.—Nuo pat BALF įsteigimo čia visą laiką norima įsteigti BALF skyrių. Gedimino Draugija ir Moterų Klubas visą laiką nepamiršta BALF veiklos, taip ir veikiam šių dviejų draugijų ribose, remdami BALF. Rugsėjo mėn. Gedimino Draugija pasisuntė per Mrs. S. J. Coover \$15.00 auka. Rūbų siuntą ruošiasi pasiųsti Moterų Klubas. Sunku čia ką nors nuveikti, nes permažia lietuvių. Vis dėlto dabar jau mėginame įsteigti BALF skyrių. Veikdami senieji lietuviai ir naujai atvykę galėtų lengvai skyrių įsteigti. Reikia tik rasti laiko vienam vakarui susirinkti ir įsteigti.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvausite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po sumos, švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, Mockaiečio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

PITTSBURY, Pa.—183-ėios kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus spalio 19-tą dieną, 12:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

HARTFORD, Conn.—89 kuopos susirinkimas bus spalio 26-tą dieną, lietuvių švč. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčią), 53 Capitol Ave.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus spalio 26-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, Dievo Apaštalavimos parapijos svetainėje, Schaefer ir Grand River.

Spalio 28, 1739, gimė Simanas Daukantas, senosios Lietuvos rašytojas, istorikas.

"LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS" LEIDYKLOS PRANEŠIMAS

Ištyręs leidimo galimybes ir sąlygas ir radęs visuotinį lietuvių susidomėjimą, ryžausi sukviesti Liet. Enciklopedijos kvalifikuotus darbuotojus, su kuriais išdiskutuota ir prieta gautinės išvados leisti bendrą pilną Enciklopediją, kurios būtų 20-24 tomai.

Vidutiniškai per metus išeitų 3-4 tomai. Kiekvienas tomas turės 600-640 psl. (buvusio Liet. Enciklopedijos formato) atspausdintu gerame popieriuje, įrištų liuksiniiais viršeliais, su futliaru. Vienas tomas kaštuotų \$7.50.

Prieš pradėdami Enciklopediją spausdinti, norime patirti, ar visame laisvajame pasaulyje atsiras reikalingas jos prenumeratorių minimumas. Todėl didesnė lietuvių kolonijose yra Liet. Enciklopedijos generaliniai atstovai kurie rinks Enciklopedijos

prenumeratorių. Jokių pinigų iš anksto nebus imama: kiekvienas išsėjęs iš spaudos tomas prenumeratoriams bus pasiunčiamas apdėtu mokesčiu. Todėl prenumeratorių čia niekuo nerizikuojama, nes jis mokės už tai, ką jis gaus. Enciklopedijos prenumeratorių pačioje pradžioje bus prašomas pasirašyti pasižadėjimą, kuriuo jis įsipareigoja išpirkti kiekvieną jam prisiūtą Enciklopedijos vieno komplekto tomą.

Jei iki N. Metų paaikšės, kad reikalingasis prenumeratorių minimumas susidarė, tai apie kovą-balandį išeis pirmas tomas. Ir paskui eis reguliariai kas 3-4 mėnesiai.

Šiuo metu Leidyklos susitarta yra su šiais gen. atstovais, kurie Lietuvių Enciklopediją atstovaus savo gyvenamoje vietoje ir jų apylinkėse.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse:

VI. Baltruaitis
4313 So. Brighton
Los Angeles, Cal.

Jer. Cienas
5509 So. Third St.
Omaha, Nebr.

N. Cerekas
806 Main St.
Stamford, Conn.

J. Čyvas
306 E. Main St.
Amsterdam, N. Y.

St. Gluš-uskas
414 East St.
New Britain, Conn.

Vyt. Jucevičius
2228 Sarah St.
Pittsburgh 3, Pa.

J. Kubiliūnas
272 Lawrence Pl.
Paterson, N. J.

Albina Lipičienė
71 Elizabeth Ct.
Plainsville, Conn.

Rev. S. Markūnas
2514 Leech Avenue
Sioux City 11, Iowa

V. Rocevičius
1319 E. 89 St.
Cleveland 3, Ohio

A. Sabaliauskas
251 Alphonse St.
Rochester, N. Y.

E. Mažeikienė
22 Bret St.
Brookton, Mass.

Sal. Narkelūnaitė
46 Stagg Street
Brooklyn 6, N. Y.

"Neringa"
1906 25th St.
Detroit, Mich.

J. Sekys
444 Broad St.
Hartford, Conn.

K. Trečiokas
315 Walnut St.
Newark 5, N. J.

A. Paliulis
159 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

Pr. Pauliukonis
9 Aetna Street
Worcester 4, Mass.

J. Puzinas
2008 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.

Domas Velička
7833 So. Green St.
Chicago, Ill.

KANADOJE:
Vytautas Mellus
178 Earlsdale Ave.
Toronto, Ont., Canada

Viktoras Kapočius
421 Cartier Ave.
Sudbury, Ont., Canada

AUSTRALIJOJE:
A. Krusaus
24 Grandview Ave.
Marlborough W. 3/Vic.
Australia

VENEZUELOJE:
Kun. A. Sabaliauskas
Collegio Salesiano
Apartado 369
Caracas, Venezuela

El. Dervojedaitis
Callo Libertad 62
Yaraguas
Estado Yaracuy, Venez.

KOLUMBIJA:
K. Klautauskas
Apartado n. 2336
Medellin, Colombia
S. America

BRITANIJIA:
Dr. Daunoras
3, Southern Row
London, W., 10
England

Papildomi srašai bus paskelbti vėliau. Tų vietovių lietuviai, kur nėra gen. atstovų, prenumeratorių reikalą gali kreiptis į artimesnį atstovą arba tiesiai į Enciklopedijos Administraciją, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., USA. Taip pat dar yra reikalingi atstovai tose lietuvių kolonijose, kurios čia neišminėtos, bet kuriose gyvena gausiau lietuvių. Jei kas sutiktų apsiimti tokias pareigas, maloniai kviečiamas pranešti Enciklopedijos Administracijai.

Liet. Enciklopedijos bus spausdinama tikrai tiek, kiek jos prenumeratorių užsisakys iš anksto. Atsarginio kiekio Leidykla negalės išleisti, nes tam reikalingas didesnis kapitalas, kurio Leidykla neturi. Dėl to tie prenumeratori, kurie norėtų vėliau užsisakyti, jau negalės gauti pirmųjų tomų. Todėl leidykla kviečia užsiprenumeruoti iš anksto—tuoj jau pat.

Ryžomės dideliam darbiui. Jei lietuviškoji visuomenė jį įvertins—tesėsime.

Juozas Kapočius,
"Liet. Enciklopedijos" leidėjas

VETERANŲ SURENGĖ VAKARIENĖ

NEWARK, N. J.—Šeštadienį, rugsėjo 27-tą, Šv. Jurgio draugijos svetainėje, Ladies Auxiliary of the Lithuanian American Veterans surengė metinę vakarienę ir šokius. Prasidėjo 8-tą val. vakaro. Gr. Keberdiūtė prašikino šio vakaro tikslą ir programą.

vedėju pristatė J. Stuką. Kalbėjo councilmenai, komisijonieriai, kunigas Bastakis, draugijų pirmininkai ir kiti, kurių pavadžių nesužinojau. Visi dalyviai linksmam praleido laiką. Po vakarienės buvo šokiai, kiti linksminimai prie bufeto. Publikos buvo gan apščiאי. Pelnas Kalėdinėms dovanoms dėl kareivių. *J.S.*

ISTAIGOS AUGIMAS!

Jau ilgas laikas, kaip Lietuvių Banke kai kuriais dienomis yra didelis užsikimšimas dėl stokos vietos.

Dėl geresnių patogumų, banko padidinimo darbas jau pradėtas ir kada bus užbaigtas, manom, kad su visais bankiniais reikalais bus geresni patogumai.

Lietuvių Banke taupymai yra po Federal Insurance Corp. globa, kiekvienai knygutei iki \$10,000 J. V. valdiškas saugumas užtikrinamas.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

HE. 1-2498

OB*SAVE P.